

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ විශ්‍රාම අරමුදලේ 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිලාභ සඳහා පවතින ශුද්ධ වත්කම් ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ප්‍රතිලාභ සඳහා පවතින ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සහ අංක 1321/18 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 14(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකසුමක් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සහ ඊට අදාළ විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් ඉක්මවා යාම වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනය පදනම් වී ඇත්තේ මාගේ විගණන වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගත් විගණන සාක්ෂි මතය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා

ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව, සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීති රීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වවීම	නිර්දේශය
2003 දෙසැම්බර් 31 දිනැති අංක 1321/18 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ ප්‍රකාශිත විශ්‍රාම අරමුදලේ රෙගුලාසි			
(අ) රීති අංක 18	ප්‍රතිපාදනවලට පටහැනිව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ තීරණ මත පදනම්ව අරමුදල විසින් විවිධ ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම් සිදුකර තිබුණු අතර විශ්‍රාම වැටුප් සියයට 15කින් සහ සියයට 12.5කින් පිළිවෙලින් 2015 සහ 2021 වර්ෂ වලදී වැඩි කර තිබුණි. තවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දින හෝ ඊට පෙර විශ්‍රාම ගිය විශ්‍රාමිකයන්ගේ අවම මාසික විශ්‍රාම වැටුප රු.10,000 සිට රු.15,000 දක්වා 2021 ජනවාරි 01 දින සිට වැඩි කර තිබූ අතර, එම විශ්‍රාමිකයන් සඳහා තවදුරටත් සියයට 10ක විශ්‍රාම වැටුප් වැඩිවීමක් ලබා දී තිබුණි. එසේම, 2013 ඔක්තෝබර් 23 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබූ තීරණයක් මත පදනම්ව, 2018-2025 කාලසීමාව තුළ රු. මිලියන 1,205.84ක වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සිදුකර තිබුණි.	අදාළ අනුමැතීන් ලබාගෙන ඇති අතර, එම සංශෝධන ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලේඛනද වරින් වර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. තවද, එම ලේඛන ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය වෙත නැවත ඉදිරිපත් කර ඇත. ඉහත සඳහන් වැටුප් වැඩිවීම් සහ වෛද්‍ය ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සිදු කර ඇත්තේ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල් රෙගුලාසිවල සංශෝධිත 23.2, 23.3 සහ 23.4 නීතිවලට අනුවය. 2025 අප්‍රේල් 29 දින බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා සමඟ පැවති සාකච්ඡාවේදී, ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ සකස් කෙරෙන නව රෙගුලාසිවලට එවැනි සංශෝධන ඇතුළත් කරන ලෙස උපදෙස් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව, සිරිබි එම්ප්ලෝයිස් ෆන්ඩ්ස් (පුද්ගලික) සමාගම විසින් සකස් කරමින් පවතින අරමුදලේ යෝජිත නව රෙගුලාසිවලට මෙම සංශෝධන ඇතුළත් කරනු ඇත.	අරමුදල විසින් විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සහතික කළ යුතු අතර, ප්‍රතිලාභ වැඩිදියුණු කිරීම් හෝ වෙනත් ගෙවීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අවශ්‍ය සියලුම අනුමැතීන් ලබාගත යුතුය.

(ආ) රීති අංක 6.2	කළමනාකරණ කමිටුව අවම වශයෙන් මාස 03 කට වරක්වත් රැස්විය යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රැස්වීම් 03 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි.	එකඟවේ.	විශ්‍රාම අරමුදලේ රෙගුලාසි වලට අනුකූලව කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු වේ.
(ඇ) රීති අංක 22.1	ප්‍රතිපාදනයට පටහැනිව, 2024 පෙබරවාරි 13 වන දින කළමනාකරණ කමිටුව විසින් ලංවිමෙහි වසර 18 යි මාස 5 ක් සහ දින 19 ක සේවා කාලයක් පමණක් සම්පූර්ණ කළ නිලධාරියෙකුට විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීමට තීරණයක් ගෙන තිබුණි. එම සේවකයාට කිසිදු හිඟ වැටුප් ගෙවීමකින් තොරව 2004 ජූලි 12 දිනැති පත්වීම් දිනය 1995 නොවැම්බර් 10 ලෙස පසුදානම් කරමින් විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ 2017 මාර්තු 27 දිනැති අංක විබ/පා/6/දේ.ප.ගැ. දරන ලිපියක් මත පදනම්ව කමිටුව මෙම තීරණය ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, 2023 සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන තෙක් එම නිලධාරියාට විශ්‍රාම වැටුප් ලෙස රු. 1,074,067 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.	අදාළ මානව සම්පත් අංශය විසින් නිලධාරියා වෙත විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානය කර තිබූ අතර, 2023 ජනවාරි සිට 2023 ජුනි දක්වා විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවා ඇත. කෙසේ වෙතත්, සේවා කාලය සම්බන්ධව පසුව ඇති වූ ගැටළුවක් හේතුවෙන් විශ්‍රාම වැටුප් ඒකකය විසින් එම ගෙවීම් අත්හිටුවා තිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් විශ්‍රාමිකයා විසින් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ නඩුවක් ගොනු කර තිබුණි. මෙම කරුණ කමිටු රැස්වීමේදී සාකච්ඡාවට ගෙන ඇති අතර, විශ්‍රාම වැටුප දැනටමත් ප්‍රදානය කර ගෙවා ඇති බැවින් අත්හිටුවා තිබූ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම නැවත නිදහස් කිරීමට කමිටුව විසින් අනුමැතිය ලබා දී තිබේ. තවද, විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රදානයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ලේඛන ද කමිටුව විසින් සලකා බලා ඇත.	විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලේ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව, ඒ සඳහා සුදුසුකම් සපුරා ඇති සාමාජිකයින් වෙත පමණක් ප්‍රදානය කළ යුතුය.
(ඈ) රීති අංක 24.2	සාධාරණ කාල පරතයන් තුළ විශ්‍රාමිකයෙකුගේ ජීවන තත්ත්වය සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා නිසි යාන්ත්‍රණයක් නොමැතිකම හේතුවෙන්, 2019 වර්ෂයේ සිට 2025 වර්ෂය දක්වා මියගිය සේවකයින්ගේ බැංකු ගිණුම් වෙත රු.මිලියන 10.5ක විශ්‍රාම වැටුප් බැර කර තිබූ අතර, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානය වන විටත් එම මුදල් අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. තවද, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානය වන විටත් මෙම අධිගෙවීම් මූල්‍ය	මෙම කරුණ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලේ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්වලදී අඛණ්ඩව සාකච්ඡා කර ඇත. වර්ෂය තුළ කිහිප වතාවක් විශ්‍රාමිකයින්ගේ ජීවත්ව සිටින තත්ත්වය තහවුරු කරගැනීමේදී පවතින ප්‍රායෝගික අපහසුතා හේතුවෙන්, සෑම වර්ෂයකම ආරම්භයේදී වාර්ෂිකව එක් වරක් ජීවත්ව සිටින බවට සහතිකය ලබාගැනීම සඳහා යොමු කරනු ලැබේ. අධිගෙවීමක් සිදුව ඇති බව හඳුනාගත් අවස්ථාවලදී, එම මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා අදාළ බැංකු වෙත සහ නීත්‍යානුකූල	විශ්‍රාම වැටුප් අධි ගෙවීම් සිදුවීම වැළැක්වීම සඳහා පාලන ක්‍රමවේද ශක්තිමත් කළ යුතු අතර, එවැනි අධික ගෙවීම් කඩිනමින් අයකර ගැනීම සහ ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිසි පරිදි ගිණුම්ගත කිරීම සහතික කළ යුතුය.

ප්‍රකාශනවල අයකරගත යුතු ලැබිය යුතු මුදලක් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

උරුමකරුවන් වෙත ලිපි යොමු කරනු ලැබේ. මෙවැනි දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ පවතින අධිගෙවීම් අයකර ගැනීමේදී පවතින දුෂ්කරතා හේතුවෙන් එම මුදල් වාර්ෂිකව ගිණුම් වලින් කපාහැරීමට සිදුවන බැවින්, වර්ෂ අවසානයේ ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස සටහන් කර නොමැත. දැනට එවැනි ගෙවීම් අදාළ වර්ෂය තුළම වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ. අධිගෙවීම් සම්බන්ධයෙන් වෙනම ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යන අතර, අධිගෙවීම් අයකර ගැනීම සඳහා හැකි උපරිමයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රතිලාභ සඳහා පවතින ශුද්ධ වත්කම් ප්‍රමාණය රු. මිලියන 62,094ක් වූ අතර, පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එම අගය රු. මිලියන 60,215ක් විය. ඒ අනුව, රු. මිලියන 1,879ක වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය. තවද, අරමුදලේ ආයුගණක තක්සේරු වාර්තාව අනුව, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් රු. මිලියන 23,007.9ක් අයවිය යුතු මුදලක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ අතර, එම මුදල ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වගකීමක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.

2025 වර්ෂයේ රු. මිලියන 820.8ක් සහ 2024 වර්ෂයේ රු. මිලියන 886.64ක් වශයෙන්, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් ලැබුණු වාර්ෂික දායක මුදල් සහ අරමුදල විසින් සිදු කරන ලද සත්‍ය විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් අතර හිඟයක් නිරීක්ෂණය විය. එමඟින් එම වර්ෂවලදී විශ්‍රාම වැටුප් බැඳීම් පියවීමට වාර්ෂික දායක මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවූ බව පෙනී යයි. මෙම කරුණු 2024 සැප්තැම්බර් 18 දින පැවති කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීමේදී ද සලකා බලා තිබූ අතර, එහිදී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා සහ උප සභාපතිවරයා විසින් අරමුදලේ මූල්‍ය හිඟය පියවා ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුනාගැනීමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කර තිබුණි. තවද, අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය අඛණ්ඩව පිරිහීම මඟින් දිගුකාලීනව දායකයින් වෙත විශ්‍රාම වැටුප් බැඳීම් ඉටු කිරීමට අරමුදලට ඇති හැකියාවට අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි බවටද අනතුරු අඟවා තිබුණි.

තවද, සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය අවසානයේ විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලේ සමස්ත ආයෝජන වටිනාකම රු. මිලියන 38,881.82ක් විය. එම මුදලින් සියයට 97.78ක් (රු. මිලියන 38,015.81) ස්ථාවර තැන්පතු ලෙස ආයෝජනය කර තිබූ අතර, සියයට 2.28ක් (රු. මිලියන 866.01) පමණක් ණයකරවල ආයෝජනය කර තිබුණි. එමඟින් අරමුදලේ ආයෝජන කළඹ ප්‍රමාණවත් ලෙස විවිධාංගීකරණය කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. තවදුරටත් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී, ස්ථාවර තැන්පතුවල සැලකිය යුතු කොටසක් රජයට අයත් වාණිජ බැංකු වල ආයෝජනය කර ඇති අතර, එයින් සියයට 66.47ක් එක් බැංකුවක පමණක් ආයෝජනය කර තිබුණි. මෙවැනි ආයෝජන සංකේන්ද්‍රණයක් හේතුවෙන් ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අවදානම ඉහළ යා හැකි අතර, අදාළ ආයතනයේ මූල්‍ය හෝ මෙහෙයුම් දුෂ්කරතා ඇති වුවහොත් අරමුදලේ ආයෝජනවල සුරක්ෂිතතාව සහ ස්ථාවරත්වය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවිය හැකිය.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතම පෙර වර්ෂය සමඟ සංසන්දනය කර, ඒවායේ ප්‍රතිශතමය වැඩිවීම් සහිතව සිදු කළ විශ්ලේෂණය පහත දැක්වේ.

ආදායම/වියදම	2025	2024	වැඩිවීම/(අඩුවීම) රු. මිලියන	ප්‍රතිශතය %
	රු. මිලියන	රු. මිලියන		
ආයෝජන ආදායම	5,032	4,980	52	1
විශ්‍රාමිකයින්ට ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	3,779	3,677	102	2.8

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

2014 වර්ෂයේදී එන්ට්‍රස්ට් සිකියුරිටි පීඑල්සී ආයතනය හරහා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල රු. මිලියන 400.4ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබූ අතර, අරමුදලේ අනුමැතියකින් තොරව අදාළ ආයතනය විසින් එම ආයෝජන මුදල ඉවත් කරගෙන තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, 2015 වර්ෂයේදී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් සිදු කරන ලද විමර්ශනයකදී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලබාගත් තහවුරු කිරීමේ (ලංකා සෙකියෝ පද්ධතිය) අනුව විශ්‍රාම වැටුප් අරමුදලේ නමින් කිසිදු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරයක් නොපැවති බව අනාවරණය විය. කෙසේ වෙතත්, කල්පිරීමේ දින සිට වසර දෙකකට වැඩි කාලයක් ප්‍රමාද වීමෙන් අනතුරුව 2018 වර්ෂයේදී, කල්පිරීමේ දිනට අදාළව උපවිත කුපන් පොලිය ද සමඟ ආයෝජන මුදල අයකර ගැනීම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩපය විසින් එන්ට්‍රස්ට් සිකියුරිටි පීඑල්සී ආයතනයට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එම අවස්ථාවේදී අරමුදලේ සේවය කරමින් සිටි වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගේ නොසැලකිල්ල සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබූ අතර, එම නිලධාරීන්ට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් විශ්‍රාම ගැනීමටද ඉඩ ලබා දී තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ඉහත සඳහන් වංචා සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන්, එම අවස්ථාවේදී අරමුදලේ සේවය කරමින් සිටි වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකලාපය පිළිබඳව විමර්ශනය කිරීම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් ස්වාධීන විනිසුරුවරුන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත් කර ඇත. එම කමිටුවේ අවසන් වාර්තාව 2026 මැයි 11 දින ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල සිරිබි එම්ප්ලොයිස් ෆන්ඩ්ස් (පුද්ගලික) සමාගමෙහි සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ අනුව, කමිටුව විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්දේශ ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කරන අතර, වාර්තාවේ නිර්දේශයන්ට අනුව අවශ්‍ය නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ද ගනු ලබමින් පවතී.

නිර්දේශය

ආයෝජන කටයුතු සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතු අතර, අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග කඩිනම් කළ යුතුය. තවද, නොසැලකිල්ල සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.